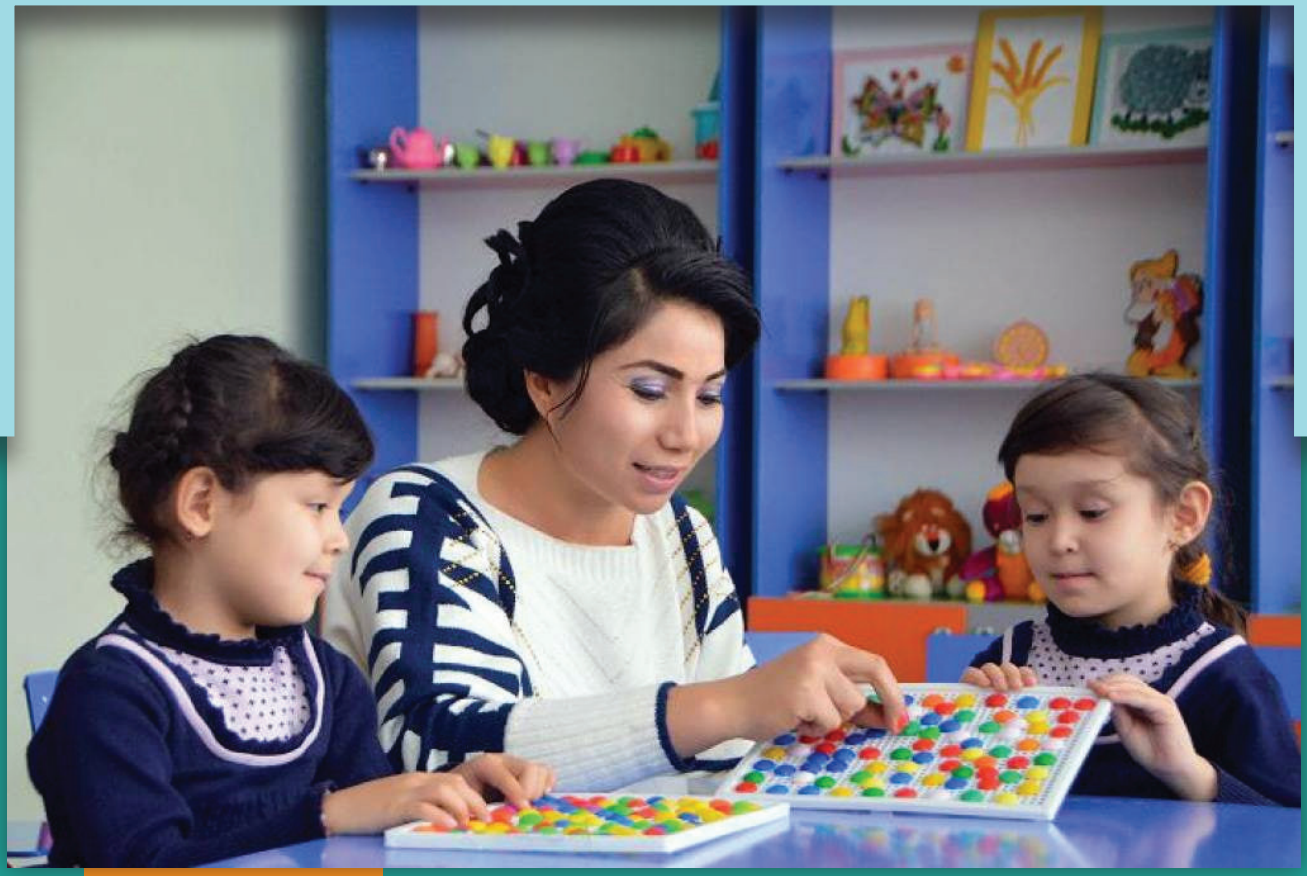
ISSN: 3060-4613

O'zbekiston Milliy Pedagogika Universiteti

№11(2)
2026

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar böyiça)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport maşğulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqiçlari böyiça)
13.00.07 Ta'limda menejment
13.00.08 Maktabgaça ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGAÇA VA MAKTAB TA'LİMİ

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslaşgan ilmiy jurnal

MAKTABGAÇA VA MAKTAB TA'LİMİ

Elektron naşr. 340 sahifa,
9-noyabr, 2026-yil.

BOŞ MUHARRIR:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

BOŞ MUHARRIR ÖRINBOSARI:
Aşurov Ramzidin Ramazonoviç – Psixologiya fanlari böyiça falsafa doktori (Phd), dotsent

TAHRIRIYAT KENGAŞI A'ZOLARI
Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Şoumarov Ğ.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirğizboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Karimova E.G. – Sotsiologiya fanlari nomzodi, dotsent
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Şaripov Ş.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Şermuhammadov B.Ş. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qöldoşev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozoğiston)
Rejep Özyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Ça – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Ş. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi Özbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM boş muharriri, Özbekiston Respublikasida xizmat körsatgan jurnalist, filologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD), dotsent
Ğafurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Şomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Raxmonova Z. A. – filologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD)
Nematov Ş.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Sayimova D. K. – texnika fanlari bo'yiça falsafa doktori (PhD)
Yuldaşeva F.I. – pedagogika fanlari böyiça falsafa doktori (PhD),dotsent
Yuldaşeva D.B. – filologiya fanlari böyiça falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toşkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Panjiyev M. A. – Qaşqadaryo viloyati Maktabgaça va maktab ta'limi boşqarmasi boşliğining birinçi örinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bölimining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor öğli – Pedagogika fanlari böyiça falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va işbilarmon" MÇJ
Hamkorlarimiz: Özbekiston Respublikasi Ta'lim va ilm-fan vazirligi, Özbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:
Ashurov Ramzidin Ramazonovich – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

EDİTORİAL BOARD MEMBERS:
Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician
Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician
Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor
Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan
Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor
Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)
Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)
Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)
Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)
Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)
Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)
Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor
Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor
Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers "Yangi O'zbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor
Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)
Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor
Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service
Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor
Rakhmonova Z.A. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor
Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)
Sayimova D. K. – Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences
Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor
Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor
Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics
Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor
Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region
Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences
Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali Özbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni çop etiş uçun milliy ilmiy naşrlar röyxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari böyiça: OAK Kengaşi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

• Ekspert kengaşi (29.10.2024-y., №10)

• Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari böyiça: Toşkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

• Ekspert kengaşi (25.05.2025-y., №10)

• Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

Özbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi böyiça röyxatdan ötkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA

Fortepiano ijroçiligida nota öqiş va musiqiy savodxonlikni rivojlantiriş 10
Burxonova Gulrux Umrzakovna

Autizm spektri buzilişi bölgan bolalarni korreksion-pedagogik qöllab-quvvatlaş: individual ehtiyojlar va amaliy yeçimlar 15
Nazokat Abidova Kutbiddinovna

Ixtisoslik fanlarini öqitişda işlab çiqariş va ta'lim integratsiyasini taşkil etişning nazariy asoslari 20
Kurbanov Aziz Teshavoyeviç

Jazoni ötab qaytgan onalar reintegratsiyasida onalik identifikatsiyasi va ota-ona–farzand munosabatlarini tiklaşning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari 25
Samatova Dilrabo Yusufovna

Nutqiy va nutqiy bölmagan tovuşlarni idrok etişni rivojlantiruvçi öyin texnologiyalari 30
I. S. Xamrayeva, Nuriddinova Muxayyo Işxodjayevna

Umumiy örta va professional ta'lim tizimida ösmirlar deviant xulq-atvorining profilaktikasida psixolog va pedagoglar hamkorligi 35
Sulaymanova Dildora Kodirovna, Hamidova Volida Utkirjon qizi, Nigora Axmedova

Bölajak öqituvçilarning kasbiy mahoratini rivojlantirişda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalaniş 40
Xolbayeva Dildora Azizovna

Katta maktabgaça yoşdagi bolalar nutqini rivojlantirişda xorijiy tajriba asosida mnemonik jadvallardan foydalaniş samaradorligi 46
Abdulazizova Kamolaxon Abdurazzoq qizi

Innovatsion yondaşuv asosida bölajak öqituvçilarning huquqiy madaniyatini rivojlantiriş 51
Muxamadiyev Dilşod Aslitdinoviç

Dialektal frazemalarning uslubiy böyoqdorligi va ekspressiv-baholaş xususiyatlarining qiyosiy-statistik tahlili 55
Norqobilova Zarifa Axatullayevna

Гендерная специфика опосредующей роли интернет-зависимости во взаимосвязи сравнения внешности и самооценки у студентов 59
Багдасарова Д. Л.

Globallaşuv şaroitida ijtimoiy himoya terminologiyasining transformatsiyasi va uni milliy termin şaklida takomillaştiriş muammolari 63
Elmirzayeva Maftuna Dösmurod qizi

Taom va ovqatlaniş leksikasining lingvomadaniy xususiyatlari (ingliz va özbek tillarida) 68
Qöyliyeva Guliza Alişer qizi

Okkazional frazeologik birliklarning qiyosiy tahlili ingliz va özbek tillarida 73
Fayzullayeva Malika Jamshid qizi

Pedagogik muloqot uslublarining maktabgaça yoşdagi bolalar biliş jarayonlariga ta'siri 78
Qodirova Malikaxon Kaxramonovna

Pedagogik oliy ta'limda xotin-qizlarning intellektual va kasbiy salohiyatini rivojlantirişda mentorlik texnologiyalarining imkoniyatlari 83
Yakubova Dinora Isakovna

Bölajak boşlanğiç sinf öqituvçilarining ona tili ta'limini loyihalaş könikmasi: mazmuni va tarkibiy qismlari 89
Malikova Dilrabo Ravshan qizi

Oilaviy zöravonlikning ijtimoiy sabablari va psixologik oqibatlari 95
Dumarova Gulfira Kozimbekovna

Çiziqli tenglamalar sistemasini öqitişda fanlararo integratsiyaning didaktik imkoniyatlari 99
Bozorova O'g'iloy Hikmat qizi, Husanova Diyora Otabek qizi

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Psixik kamol topişi vaqtinça töxtab qolgan bolalarga xos bölgan xususiyatlar va ular bilan korreksion işlar 104
Berdiyeva Lobar Norkabulovna

8-sinf biologiya darslarida "Ixtisoslaşgan hujayralar va özak hujayralar" mavzusini öqitişning ilmiy-metodik asoslari
Rahmanova Nargiza Turgunovna

Ingliz va özbek tillarida nominativ-ekspressiv frazeologizmlarning lingvo-kulturologik tadqiqi va ularni STEM ta'limi bilan integratsiyalaş imkoniyatlari 110
Bahromov Javoxir Rustam öğli

Musiqiy ta'lim yönalişi talabalarini öqitişda an'anaviy ijroçilik san'ati namunalarining örni 114
Dilşodjon Toşaliyev

Geografiya fanining zamonaviy öquv-metodik majmuasini takomillaştirişda xorijiy tajribalarning örni 117
Ismatov J. A.

Bölajak pedagoglarni öquvçilarda soğlom turmuş tarzini şakllantirişga örgatiş metodikasini takomillaştiriş... 123
Isokova Sevara Abdumannonovna

Kiçik maktab yoşidagi öquvçilarda tabiatni anglaş könikmalarini rivojlantirişning psixologik-pedagogik şartlari 129
Karimova Sevara Şaxriddin qizi

Ösmirlarning özini anglash va özini boshqarish könikmalarini rivojlantirishda öqituvchining kasbiy refleksiyasi 134
Qambarali Baxramoviç Djörayev

Bölajak öqituvçilarda emotsional intellekt va kasbiy refleksiyani şakllantirişda narrativ texnologiyalarning örni 139
Sadiyeva Şaxnoza Xusanovna

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ijtimoiy kollaboratsiyani yölga qöyishdagi xalqaro tajribalar (ota-ona va MTT hamkorligi misolida) 145
Tojimirzayeva Buzulayxo Maxammad qizi

Didaktik drama vositasida bölajak öqituvçilarda kasbiy refleksiya va pedagogik taktni şakllantiriş 149
Xolbayeva Dildora Azizovna

Ta'limda robototexnika va sun'iy intellektni joriy etişning pedagogik imkoniyatlari 155
Mahmudov Ilxom Baxrom öğli

Nostandart masalalarni trigonometrik usullar yordamida yeçiş 162
Mambetkarimov Bayniyaz Meyrmanoviç, Saparova Aynura Arslanbay qizi

Oila va ta'lim muassasasi hamkorligida talaba qizlarni mustaqil hayotga va oilaviy munosabatlarga tayyorlaş mexanizmlari 168
Vaxabova Nasiba Abdulxamidovna

Maktabgaça yoşdagi bolalarda kommunikativ kompetensiyalarni rivojlantirişda raqamli texnologiyalardan foydalaniş 172
Hasanova Sitora Otabekovna

Teacher-Guided Artificial Intelligence for Diagnosing and Correcting Students' Mathematical Errors in Grades 5–9 177
Gasimov Emil Emin

Integrativ yondaşuv asosida texnologiya fanini öqitiş metodik ta'minotini takomillaştirişning didaktik asoslari 183
Andaqulova Farzona Xayrulla qizi

Team Point System and Student Engagement 189
Dilbar Khasanova

Tarbiyaçilar faoliyatidagi kasbiy çeklovlarni yengiş va ularning mahoratini oşiriş metodikasi 194
Umarova Sarvinoz Akbarovna

"Ilk qadam" dasturining kognitiv rivojlaniş sohasi böyiça natijalarini baholaş vositalarini işlab çiqiş va sinovdan ötkaziş 197
S. K. Mamadaliyeva

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Oilaviy munosabatlarning ösmirlarda özini baholaş va şaxsiy mustaqillik şakllanişiga ta'siri 200
L. E. Izaitullayeva, Mamedov Jahongir Azerovich

Профессионально ориентированное обучение русскому языку студентов-экономистов в вузах Узбекистана 207
Киличева Феруза Бешимовна

Sport turizmi faoliyatida motivatsiya, ijtimoiy faollik va kasbiy refleksiyani rivojlantiriş yöllari 212
Dustov Jonibek Amriddinoviç

Sun'iy intellekt orqali talabalarda tanqidiy fikrlaşni rivojlantirişning pedagogik imkoniyatlari 217
Sodiqova Dilfuza Ropijonovna

Bölajak pedagoglarda zöravonliksiz muloqot könikmalarini rivojlantirişning pedagogik mexanizmlari 221
Sultanova Nilufar Raxmatullayevna

Методологические основы госпитальной педагогики как направления современной педагогической науки 227
Хакимова Гульшода Абдусаламовна, Чолокова Камилла Алексеевна

Maktabgaça ta'lim tizimida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanişning pedagogik imkoniyatlari 233
Umarova Feruzabonu Bobir qizi, Aliyeva Marjona Yusuf qizi

Maktabgaça yoşdagi bolalar ta'lim-tarbiyasini taşkil etişda kompleks faoliyatlarda tarbiyalaş tizimiga qöyilgan zamonaviy talablar 239
Nazarkulova Laylo Saidjon qizi

STEAM va robototexnik loyihalaş faoliyati asosida bölajak muhandislarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirişning pedagogik mexanizmlarini takomillaştiriş 244
Abdumajitova Sayyohat Abduqosimovna

Tarbiyaçining didaktik öyinlarni yaratiş böyiça kasbiy kompetensiyasini rivojlantiriş 251
Gulomova Mahliyoxon Ikromjon qizi

Inklyuziv ta'limda innovatsion yondaşuvlar 255
Nazarova Dildora Asatovna

Öquvçilarda XXI asr könikmalarini rivojlantirişda BLUM taksonomiyasining örni. Quyi va yuqori darajali tafakkur 259
Nazarova Mavluda Uktamovna

Raqamlaştiriş davrida xorijiy tillarni öqitiş: til va tilga oid bölmagan ta'lim yönalişlari uçun pedagogik, raqamli hamda sun'iy intellekt texnologiyalari 263
Şaymanova Yulduz Toşniyazovna, Taşeva Dilorom Salimovna

Surxondaryo an'anaviy ayollar libosi bezaklarini zamonaviy etno-dizaynda transformatsiya qiliş tamoyillari 267
Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi, Mamatova Fazilat Ixtiyorovna

Ixtisoslik fanlarini o'qitişda işlab çiqariş va ta'lim integratsiyasining taşkil etişning nazariy asoslari 272
Kurbanov Aziz Teşavoyeviç

PISA xalqaro baholaş dasturining mazmuni va rivojlaniş bosqiçlari 277
Uroqova Gulandon Akmal qizi

Tasviriy san'atda perspektiv tasvirni vizual idrok qonuniyatlari asosida qurişning nazariy va amaliy jihatlari 284
Odiljon Sabitoviç Inoyatov

AI asosidagi pedagogik modellarni operatsionallaştiriş: texnologik-protsessual arxitektura va dalilga asoslangan baholaş 287
Xakimov Utkirbek Ilhomjon öğli

Logistika fanini öiqtişda kompetentli yondaşuv asosida talabalarni innovatsion muhandislik kasbiy faoliyatga tayyorlaş metodikasini takomillaştiriş 292
Jalilov Erkin Ergaşeviç

Ingliz tilini öqitişda nofilologik yönaliş talabalarining til örganiş könikmalarini rivojlantiriş va metodikasini takomillaştiriş 296
Muxitdinova Sitora Boxodir qizi

Sun'iy intellekt vositasida bölajak tasviriy san'at öqituvçilari kasbiy kompetentligini rivojlantiriş 301
Raxmonberdiyeva Oygul Rayimjonovna

Профессиональный стресс воспитателя и качество психолого-педагогического взаимодействия с дошкольниками 305
Ширбачеева Гульчехра Шакировна, Эгамбердиева Кавсархон Иброхимовна

Inklyuziv ta'lim tuşunçasining pedagogik-psixologik mohiyati va boşlanğiç ta'limdagi örni 311
Sulaymonova Çaros

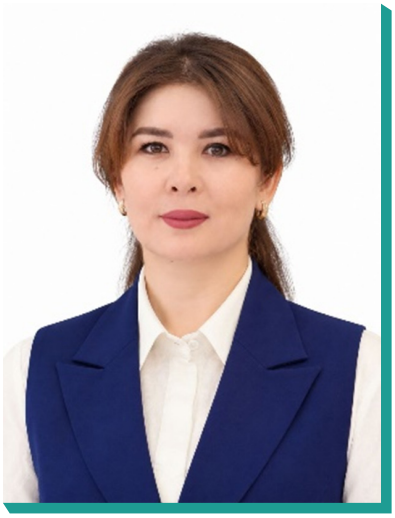
Интегративная модель одарённости детей: структура, компоненты и возможности применения 316
Рахматова Фотима Ганиевна

Речевые особенности детей в подготовительных группах как фактор успешной подготовки к школе ... 321
Ширбачеева Гульчехра Шакировна, Рустамова Шахзодахон Муродходжа кизи

Umumiy örta ta'lim maktabi öquvçilarini kasb-hunarga yönaltirişning pedagogik-metodik tizimini takomillaştiriş 325
Xojikarimova Gulasal Tadjialiyevna

Bölajak maktabgaça ta'lim pedagoglarining kognitiv kompetensiyasini rivojlantirişda mnemonik texnologiyalar 329
M. Qambarova

Boshlang'ich sinf matematika darslarida 4K texnologiyalaridan foydalanish asoslari 334
Umirov Boboyor Baxtiyor o'g'li, Fayzulloyeva Ruxshona Xayrulloyevna

INGLIZ TILINI ÖQITIŞDA NOFILOLOGIK YÖNALIŞ TALABALARINING TIL ÖRGANIŞ KÖNIKMALARINI RIVOJLANTIRIŞ VA METODIKASINI TAKOMILLAŞTIRIŞ

Muxitdinova Sitora Boxodir qizi
University of Business and Science
Pedagogika yönalişi 2-kurs magistranti

ORCID: 0009-0002-2019-647X

Annotatsiya: Maqolada oliy ta'lim muassasalarining nofilologik yönalişlarida ingliz tilini öqitiş jarayonida talabalarning til örganiş könikmalarini rivojlantirişning nazariy va metodik asoslari tahlil qilinadi. Kasbga yönaltirilgan ingliz tili (ESP), vazifaga asoslangan ta'lim (TBLT), mazmun va tilni integratsiyalab öqitiş (CLIL), til örganiş strategiyalari hamda öquvçi avtonomiyasi nazariyalari qiyosiy örganilgan.

Uşbu yondaşuvlarning nofilologik ta'lim şaroitidagi imkoniyatlari va çeklovlari aniqlangan. Tahlil asosida "ehtiyoj - strategiya - kasbiy vazifa - refleksiya" bosqiçlaridan iborat metodik model taklif etiladi. Modelning ilmiy yangiligi strategiyaviy örgatiş va avtonomiyani şakllantirişni kasbiy vazifalar bilan yagona tizimda uyğunlaştirişdan iborat. Maqola sönggida amaliy tavsiyalar berilgan.

Kalit sözlar: nofilologik yönaliş, ingliz tili, til örganiş könikmalari, kasbga yönaltirilgan ingliz tili (ESP), vazifaga asoslangan ta'lim, CLIL, til örganiş strategiyalari, öquvçi avtonomiyasi, CEFR, metodik model.

Abstract: The article analyses the theoretical and methodological foundations for developing the language learning skills of students in non-philological programmes of higher education institutions. Theories of Engliş for Specific Purposes (ESP), task-based language teaçing (TBLT), content and language integrated learning (CLIL), language learning strategies and learner autonomy are compared.

Their potential and limitations in non-philological education are identified. On this basis, a methodological model comprising the stages "needs - strategy - professional task - reflection" is proposed. The scientific novelty of the model lies in combining strategy training and the development of autonomy with professional tasks in a single system. Practical recommendations are given in the conclusion.

Key words: non-philological programmes, Engliş language, language learning skills, Engliş for Specific Purposes (ESP), task-based learning, CLIL, language learning strategies, learner autonomy, CEFR, methodological model.

Аннотация: В статье анализируются теоретические и методические основы развития навыков изучения английского языка у студентов нефилологических направлений высших учебных заведений. Сопоставлены теории профессионально ориентированного английского языка (ESP), задачного подхода (TBLT), предметно-языкового интегрированного обучения (CLIL), стратегий изучения языка и автономии учащегося. Выявлены возможности и ограничения этих подходов в условиях нефилологического образования.

На основе анализа предложена методическая модель, включающая этапы "потребность - стратегия - профессиональная задача - рефлексия". Научная новизна модели заключается в объединении обучения стратегиям и формирования автономии с профессиональными задачами в единую систему. В заключении даны практические рекомендации.

Ключевые слова: нефилологическое направление, английский язык, навыки изучения языка, профессионально ориентированный английский язык (ESP), задачный подход, CLIL, стратегии изучения языка, автономия учащегося, CEFR, методическая модель.

KIRIŞ

Iqtisodiyot, axborot texnologiyalari, huquq va muhandislik kabi sohalarda işlaydigan mutaxassisning xalqaro hamkorlikka kirişa olişi, ilmiy va texnik axborotdan foydalanişi bugun köp jihatdan uning ingliz tilini biliş darajasiga boğliq. Özbekiston Respublikasining "Ta'lim töğrisida"gi Qonuni ta'lim mazmunini davlat ta'lim

standartlari asosida doimiy yangilab borişni talab etadi [1]. Prezidentning PQ-1875-son qarori bilan uzluksiz ta'limning barça bosqiçlarida çet tillarni öqitiş tizimi qayta körib çiqilgan va bu jarayonda zamonaviy pedagogik hamda axborot texnologiyalariga tayaniş vazifasi qöyilgan [2].

Oliy ta'lim tizimini 2030-yilgaça rivojlantiriş konsepsiyasida esa ta'limni xalqaro standartlarga moslaştiriş va bitiruvçilarning mehnat bozoridagi raqobatbardoşligini oşiriş ustuvor yönaliş sifatida belgilangan [3].

2021-yilda qabul qilingan PQ-5117-son qaror xorijiy tillarni örganişni ommalaştirişni yangi bosqiçga olib çiqişga qaratilgan bölib, til bilişni baholaşda xalqaro tan olingan sertifikatlarga tayaniş amaliyotini kuçaytirdi [4]. Til biliş darajasini baholaşda Yevropa Kengaşi tomonidan işlab çiqilgan Çet tillarni egallaşning umumevropa kompetensiyalari (CEFR) asos qilib olinmoqda [5]. Milliy va xalqaro sertifikatlarning CEFR darajalariga muvofiqligi esa 2024-yilda tasdiqlangan röyxat bilan belgilab qöyildi [6]. Şunday qilib, nofilologik yönaliş talabasidan ham ingliz tilida muayyan kommunikativ vazifalarni bajara oliş kutilmoqda.

Biroq nofilologik yönalişlarda ingliz tilini öqitiş özига xos qiyinçiliklarga ega: auditoriya soatlari kam, guruhlardagi talabalarning tayyorgarligi turliça, öquv materiallari köpinça umumiy mavzularga qaratilgan va mutaxassislik bilan yetarliça boğlanmagan. Eng muhimi, talabalarning köpçiligida tilni mustaqil örganişni rejalaştiriş, öz rivojini kuzatiş va qiyinçilikni yengiş usullari şakllanmagan. Çeklangan auditoriya vaqtida bu könikmalarsiz barqaror natijaga erişiş qiyin. Mazkur holat metodikani nazariy jihatdan qayta asoslaş zaruratini yuzaga keltiradi.

Tadqiqotning ob'ekti - oliy ta'lim muassasasining nofilologik yönalişlarida ingliz tilini öqitiş jarayoni.

Predmeti - nofilologik yönaliş talabalarining til örganiş könikmalarini rivojlantirişning mazmuni, metodlari va vositalari.

Maqsadi - zamonaviy metodik yondaşuvlarni qiyosiy tahlil qiliş asosida talabalarning til örganiş könikmalarini rivojlantirişga qaratilgan metodik modelni nazariy jihatdan asoslaş.

Vazifalari:

- mavzuga oid me'yoriy hujjatlar va ilmiy adabiyotlarni tahlil qiliş;
- "til örganiş könikmasi" tuşunçasining tarkibini aniqlaş;
- ESP, TBLT, CLIL, strategiyaviy örgatiş va avtonomiya yondaşuvlarining nofilologik ta'limdagi imkoniyatlarini qiyoslaş;
- metodik model va uni amalga oşiriş böyiça tavsiyalar işlab çiqiş.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR ŞARHI

Nofilologik yönalişlarda çet tilini öqitiş nazariyasi asosan kasbga yönaltirilgan ingliz tili (Engliş for Specific Purposes - ESP) doirasida şakllangan.

T. Hutçinson va A. Waters ESPni alohida til turi yoki mahsulot sifatida emas, balki örganuvçining tilni nima maqsadda örganayotganidan kelib çiqadigan yondaşuv sifatida talqin qiladi; ular uçun kurs loyihasining boşlanğiç nuqtasi ehtiyojlar tahlilidir [7].

T. Dudley-Evans va M. J. St John ESP kursi mutaxassislik sohasining faoliyat turlari va diskursiga tayanişi lozimligini, buning uçun til öqituvçisi va fan mutaxassislari hamkorligi zarurligini körsatadi [8].

H. Basturkmen ESPning umumiy ingliz tilidan farqini örganuvçini oldindan aniq bölgan maqsadga qisqaroq yöl bilan olib borişda köradi [9].

Muallifning keyingi tadqiqotida esa ESP öqituvçisining özi ham ehtiyojlarni tahlil qiliş va material yaratiş böyiça maxsus tayyorgarlikka muhtojligi qayd etilgan [10].

Metodik yondaşuvlarni tahlil qilişda J. C. Riçards va T. S. Rodgersning har bir metodni yondaşuv, loyiha va protsedura darajalarida körib çiqiş modeli qulay nazariy vosita bölib xizmat qiladi [11].

R. Ellis vazifani ma'noga yönaltirilgan, kommunikativ natijaga ega va real faoliyatga yaqin maşğulot sifatida ta'riflaydi [12].

D. Nunan esa vazifalarni tanlaş, murakkabligini belgilaş va ketma-ketlikka soliş tamoyillarini tizimlaştirgan [13].

D. Coyle, P. Hood va D. Marş tomonidan asoslangan CLIL yondaşuvi fan mazmuni, muloqot, tafakkur va madaniyatni (4C) birgalikda rivojlantirişni nazarda tutadi [14]. Bu yondaşuv mutaxassislik mazmunini til ta'limiga olib kiriş uçun muhim nazariy tayançdir.

Til örganiş könikmalari masalasida öquvçi avtonomiyasi nazariyasi alohida örin egallaydi.

H. Holec avtonomiyani öz öqişini boşqara oliş - maqsad qöyiş, mazmun va usullarni tanlaş, jarayonni kuzatiş va natijani baholaş - qobiliyati sifatida ta'riflagan [15].

D. Little avtonomiya öqituvçidan ajraliş emas, balki muloqot va hamkorlik jarayonida asta-sekin şakllanadigan sifat ekanini ta'kidlaydi [16].

P. Benson avtonomiyani organuvçining öz öqişini nazorat qila oliş salohiyati sifatida körib, uni rivojlantiriş-ning amaliy yöllarini tahlil qilgan [17].

R. L. Oxford til örganiş strategiyalarini bevosita (xotira, kognitiv, kompensatsion) va bilvosita (metakognitiv, affektiv, ijtimoiy) guruhlarga ajratib, ularni maqsadli örgatiş mumkinligini asoslagan [18].

S. Kraşenning tuşunarli kiritma va affektiv filtr haqidagi ğoyalari esa xavotir darajasi past, mazmunan tuşunarli öquv muhitining ahamiyatini körsatadi [19].

Mahalliy metodika fanida J. J. Jalolov çet til öqitişning maqsadi, mazmuni, tamoyillari va nutq faoliyati turla-rini örgatiş tizimini işlab çiqqan [20].

Ö. H. Hoşimov va I. Ya. Yoqubov ingliz tili öqitiş metodikasining amaliy masalalarini özbek auditoriyasi xususiyatlarini hisobga olib yoritgan [21].

Sönggi yillarda nofilologik yönalişlar böyiça ham tadqiqotlar paydo bölmoqda:

- H. Bakirova bölajak muhandislarning leksik kompetensiyasini mazmunga asoslangan yondaşuv orqali rivojlantiriş metodikasini taklif qilgan [22];
- D. Buranova tibbiyot oliy ta'limida ingliz tilini öqitişning amaliy, kasbga yönaltirilgan xususiyatini asoslagan [23];
- M. Mamajonova texnik universitet talabalarining pragmatik kompetensiyasini korpus vositalari yordamida rivojlantiriş imkoniyatlarini körsatgan [24].

Tahlil qilingan işlarda ESP mazmuni, vazifaga asoslangan ta'lim va avtonomiya köpinça alohida-alohida örganilgan. Nofilologik talabalar uçun strategiyalarga örgatiş, kasbiy vazifalar va refleksiv baholaşni yagona tizimga birlaştiruvçi metodik model esa yetarliça işlab çiqilmagan. Uşbu maqola aynan şu böşliqni töldirişga qaratilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqola nazariy-metodik xarakterga ega. Tadqiqotda me'yoriy-huquqiy hujjatlar va ilmiy-metodik adabiyot-larni tahlil qiliş, qiyosiy tahlil, umumlaştiriş, tizimli yondaşuv va pedagogik modellaştiriş metodlaridan foydala-nildi.

Birinçi bosqiçda me'yoriy hujjatlar asosida nofilologik talabalarga qöyiladigan talablar aniqlandi.

Ikkinçi bosqiçda ESP, TBLT, CLIL, strategiyaviy örgatiş va avtonomiya yondaşuvlari bir xil mezonlar böyiça qiyoslandi: asosiy ğoyasi, nofilologik ta'limdagi afzalligi va qöllaşdagi çeklovi. Qiyoslaşda J. C. Riçards va T. S. Rodgersning yondaşuv - loyiha - protsedura tahlil sxemasiga tayanildi [11].

Uçinçi bosqiçda aniqlangan afzalliklar umumlaştirilib, ular özaro töldiradigan metodik model işlab çiqildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Avvalo "til örganiş könikmasi" tuşunçasini aniqlaştiriş lozim. Uşbu maqolada u tinglab tuşuniş, öqiş, yoziş va gapiriş kabi nutq könikmalarining özidan farqlanadi. Til örganiş könikmasi deganda talabaning tilni örganiş jarayonini özi taşkil eta olişi tuşuniladi: öquv maqsadini aniqlaş, mos usul va resurslarni tanlaş, yangi til materi-alini eslab qoliş, söz yetişmaganda fikrni boşqa yöl bilan ifodalaş, öz xatolari va yutuqlarini baholaş. Bu tuşunça H. Holecning avtonomiya ta'rifi [15] va R. L. Oxfordning strategiyalar tasnifi [18] bilan bevosita boğliq. Nofilologik talaba uçun bunday könikmalar ayniqsa muhim, çunki auditoriya soatlari çeklangan şaroitda tilning asosiy qismi mustaqil özlaştiriladi.

Qiyosiy tahlil natijalari 1-jadvalda umumlaştirildi.

1-jadval: **Zamonaviy yondaşuvlarning nofilologik ta'limdagi imkoniyatlari**

Yondaşuv	Asosiy ğoyasi	Nofilologik ta'limdagi afzalligi	Qöllaşdagi çeklovi
ESP [7; 8]	Kurs örganuvçining aniq ehtiyojidan kelib çiqadi	Motivatsiyani oşiradi, tilni kasb bilan boğlaydi	Öqituvçidan soha bilimi va ehtiyojlar tahlilini talab qiladi
TBLT [12; 13]	Til ma'noli vazifalarni bajariş orqali örganiladi	Kasbiy vaziyatlarni dars jarayoniga olib kiradi	Past darajali guruhlarda puxta tayyorgarlik bosqiçi zarur
CLIL [14]	Fan mazmuni va til birga örgatiladi	Mutaxassislik bilimini til orqali çuqurlaştiradi	Fan va til öqituvçilari hamkorligini talab qiladi
Strategiyaviy örgatiş [18]	Til örganiş usullari ongli ravişda örgatiladi	Mustaqil örganiş samaradorligini oşiradi	Kasbiy mazmundan ajralgan holda mavhum qoliş mumkin
Avtonomiya [15; 16]	Örganuvçi öz öqişini boşqaradi	Auditoriyadan taşqari işni tizimlaştiradi	Öqituvçi kömagisiz öz-özidan şakllanmaydi

Jadvaldan körinadiki, har bir yondaşuv nofilologik ta'limning muayyan muammosini hal qiladi, ammo alohida olinganda boşqa jihatlarni e'tibordan çetda qoldiradi. ESP va CLIL "nimani örgatiş" masalasiga, TBLT "qanday örgatiş" masalasiga javob beradi. Strategiyaviy örgatiş va avtonomiya esa "talaba qanday örganadi" degan savolga yönaltirilgan. Şu sababli ularni özaro töldiruvçi tizimga birlaştiriş maqsadga muvofiq. Masalan, strategiyalar kasbiy vazifa içida qöllanilsa, ular mavhumlikdan xalos böladi. Vazifalar esa refleksiya bilan yakunlansa, talabaning mustaqilligini rivojlantiriş vositasiga aylanadi.

Uşbu xulosa asosida tört bosqiçli metodik model işlab çiqildi (2-jadval).

2-jadval: **"Ehtiyoj - strategiya - kasbiy vazifa - refleksiya" metodik modeli**

Bosqiç	Maqsad	Metod va vositalar
1. Ehtiyoj	Talabaning kasbiy va şaxsiy til ehtiyojlarini aniqlaş	Ehtiyojlar tahlili anketasi, diagnostik test, mutaxassislik böyiça tipik kommunikativ vaziyatlar röyxati
2. Strategiya	Til örganiş strategiyalarini ongli egallaş	Öquv rejasini tuziş, kontekstli luğat daftari, matnni köz yugurtirib va tanlab öqiş, kompensatsion strategiyalar
3. Kasbiy vazifa	Tilni mutaxassislik kontekstida qöllaş	Keys, rolli öyin, taqdimot, iş xati yoziş, mini-loyiha; korpus va raqamli vositalar
4. Refleksiya	Öz rivojini baholaş va keyingi maqsadni belgilaş	CEFR "Can do" deskriptorlari asosidagi öz-özini baholaş varaqasi, e-portfolio, özaro baholaş

Modelning birinçi bosqiçi T. Hutçinson va A. Waters tavsiya etgan ehtiyojlar tahliliga tayanadi [7]. Bunda har bir yönaliş uçun talabalar kelajakda duç keladigan kommunikativ vaziyatlar aniqlanadi. Masalan, iqtisodiyot yönalişi talabasi uçun bular hamkor bilan muzokara olib boriş va moliyaviy körsatkiçlarni taqdim etiş bölsa, axborot texnologiyalari yönalişi talabasi uçun texnik hujjatni öqiş va dasturiy mahsulot haqida sözlab beriş bölişi mumkin. Şu bosqiçda talaba özining CEFR böyiça joriy va maqsadli darajasini ham belgilaydi [5].

Ikkinçi bosqiçda talabalarga R. L. Oxford tasnifidagi strategiyalar [18] ongli ravişda örgatiladi. Öqituvçi strategiyani namoyiş qiladi, uning nima uçun foydali ekanini tuşuntiradi, söng talabalar uni kiçik maşqlarda sinab köradi. Masalan, metakognitiv strategiya sifatida haftalik mustaqil örganiş rejasi tuziladi. Kognitiv strategiya sifatida yangi terminlar mutaxassislik matni kontekstida yoziladi. Affektiv strategiyalar esa oğzaki nutqdagi xavotirni kamaytirişga xizmat qiladi; bu S. Kraşenning affektiv filtr haqidagi ğoyasiga mos keladi [19].

Uçinçi bosqiçda egallangan strategiyalar kasbiy vazifalarda qöllaniladi. Vazifalar R. Ellis va D. Nunan tavsiyalariga muvofiq "vazifadan oldingi bosqiç - vazifa - vazifadan keyingi bosqiç" tuzilmasida taşkil etiladi [12; 13]. Vazifadan oldingi bosqiçda zarur luğat va namunalar beriladi. Vazifa bosqiçida talabalar juftlikda yoki guruhda real natijaga ega topşiriqni bajaradi. Vazifadan keyingi bosqiçda esa til şakliga e'tibor qaratiladi. Mutaxassislik mazmunini kiritişda CLIL tamoyillaridan [14], til materialini tanlaşda esa mahalliy tadqiqotlarda qöllangan mazmunga asoslangan va korpus vositalariga tayangan tajribadan foydalaniş mumkin [22; 24].

Törtinçi bosqiç - refleksiya. Talaba CEFR deskriptorlari asosida tuzilgan "Can do" varaqasi yordamida özi bajara oladigan va hali qiynaladigan vazifalarni belgilaydi, natijalarni elektron portfolioga joylaydi. D. Little ta'kidlaganidek, avtonomiya öqituvçi bilan muloqot jarayonida şakllanadi [16]. Şu bois refleksiya natijalari öqituvçi bilan muhokama qilinadi va keyingi davr uçun yangi öquv maqsadi belgilanadi. Şu tariqa model siklik xarakter kasb etadi: refleksiya yangi ehtiyojlarni aniqlaşga olib keladi.

Modelni amalga oşiriş uçun bir qator pedagogik şart-şaroitlar zarur.

Birinçidan, ingliz tili öqituvçisi ehtiyojlar tahlili va kasbiy material yaratiş böyiça tayyorgarlikka ega bölişi kerak; H. Basturkmen ham ESP öqituvçisi tayyorgarligining aynan şu jihatlariga e'tibor qaratadi [10].

Ikkinçidan, mutaxassislik fanlari öqituvçilari bilan hamkorlik öquv materiallarining dolzarbligini ta'minlaydi [8].

Uçinçidan, baholaş tizimi faqat yakuniy testga emas, balki talabaning jarayondagi rivojini aks ettiruvçi portfolio va öz-özini baholaşga ham tayaniş lozim.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Ötkazilgan nazariy tahlil quyidagi xulosalarga keliş imkonini berdi.

Birinçidan, nofilologik yönaliş talabalarining til örganiş könikmasi nutq könikmalaridan farqli ölaroq, tilni örganiş jarayonini mustaqil taşkil eta oliş qobiliyatini anglatadi va u avtonomiya hamda til örganiş strategiyalari bilan uzviy boğliq.

Ikkinçidan, ESP, TBLT, CLIL, strategiyaviy örgatiş va avtonomiya yondaşuvlari alohida qöllanilganda çeklangan samara beradi, ular uyğunlaştirilganda esa bir-birining kamçiligini töldiradi.

Uçinçidan, taklif etilgan "ehtiyoj - strategiya - kasbiy vazifa - refleksiya" modeli bu yondaşuvlarni yagona siklik tizimga birlaştiradi va nofilologik ta'lim şaroitiga moslaştiriladi.

Şu asosda quyidagi takliflar ilgari suriladi:

- nofilologik yönalişlar uçun ingliz tili öquv dasturlarini har bir mutaxassislik böyiça ehtiyojlar tahlili asosida işlab çiqiş;
- öquv maşğulotlariga til örganiş strategiyalariga örgatiş modulini kiritiş; ingliz tili va mutaxassislik fanlari öqituvçilarining hamkorligini yölga qöyiş;
- baholaşda CEFR deskriptorlari asosidagi öz-özini baholaş va elektron portfoliodan foydalaniş;
- ingliz tili öqituvçilari uçun ESP va vazifaga asoslangan ta'lim metodikasi böyiça malaka oşiriş kurslarini taşkil etiş.

Kelgusi tadqiqotlarda taklif etilgan modelning samaradorligini pedagogik tajriba-sinov orqali tekşiriş rejalaştirilgan.

Foydalanilgan adabiyotlar röyxati:

1. Özbekiston Respublikasining "Ta'lim töğrisida"gi Qonuni. 2020-yil 23-sentabr, ÖRQ-637-son. - URL: https://lex.uz/docs/-5013007
2. Özbekiston Respublikasi Prezidentining "Çet tillarni örganiş tizimini yanada takomillaştiriş çora-tadbirlari töğrisida"gi qarori. 2012-yil 10-dekabr, PQ-1875-son. - URL: https://lex.uz/docs/-2126032
3. Özbekiston Respublikasi Prezidentining "Özbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgaça rivojlantiriş konsepsiyasini tasdiqlaş töğrisida"gi Farmoni. 2019-yil 8-oktabr, PF-5847-son. - URL: https://lex.uz/docs/-4545884
4. Özbekiston Respublikasi Prezidentining "Özbekiston Respublikasida xorijiy tillarni örganişni ommalaştiriş faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqiçga olib çiqiş çora-tadbirlari töğrisida"gi qarori. 2021-yil 19-may, PQ-5117-son. - URL: https://lex.uz/docs/-5426736
5. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaçing, Assessment - Companion Volume. - Strasbourg: Council of Europe Publişing, 2020. - URL: https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaçing/16809ea0d4
6. Xorijiy tillar va umumta'lim fanlarini biliş darajasini belgilovçi milliy va xalqaro tan olingan sertifikatlar röyxatini tasdiqlaş töğrisida (Özbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2024-yil 29-mayda 3515-son bilan röyxatdan ötkazilgan). - URL: https://lex.uz/docs/-6943986
7. Hutçinson T., Waters A. Engliş for Specific Purposes: A Learning-Centred Approaç. - Cambridge: Cambridge University Press, 1987. - 183 p. - DOI: 10.1017/CBO9780511733031
8. Dudley-Evans T., St John M. J. Developments in Engliş for Specific Purposes: A Multi-Disciplinary Approaç. - Cambridge: Cambridge University Press, 1998. - 301 p.
9. Basturkmen H. Ideas and Options in Engliş for Specific Purposes. - Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 2006. - 186 p.
10. Basturkmen H. ESP teaçer education needs // Language Teaçing. - 2019.- Vol. 52, No. 3. - P. 318-330. - DOI: 10.1017/S0261444817000398
11. Riçards J. C., Rodgers T. S. Approaçes and Methods in Language Teaçing. - 3rd ed. - Cambridge: Cambridge University Press, 2014. - DOI: 10.1017/9781009024532
12. Ellis R. Task-based Language Learning and Teaçing. - Oxford: Oxford University Press, 2003. - 387 p.
13. Nunan D. Task-Based Language Teaçing. - Cambridge: Cambridge University Press, 2004. - DOI: 10.1017/CBO9780511667336
14. Coyle D., Hood P., Marş D. CLIL: Content and Language Integrated Learning. – Cambridge: Cambridge University Press, 2010. – DOI: 10.1017/9781009024549
15. Holec H. Autonomy and Foreign Language Learning. – Oxford: Pergamon Press, 1981.
16. Little D. Language learner autonomy: some fundamental considerations revisited // Innovation in Language Learning and Teaçing. – 2007. – Vol. 1, No. 1. – P. 14–29. – DOI: 10.2167/illt040.0
17. Benson P. Teaçing and Researçing Autonomy. – 2nd ed. – Harlow: Pearson Education, 2011. – DOI: 10.4324/9781315833767
18. Oxford R. L. Language Learning Strategies: What Every Teaçer Şould Know. – New York: Newbury House, 1990. – 342 p.
19. Kraşen S. D. Principles and Practice in Second Language Acquisition. – Oxford: Pergamon Press, 1982. – 202 p. – URL: http://www.sdkraşen.com/content/books/principles_and_practice.pdf
20. Jalolov J. J. Çet til öqitiş metodikasi: çet tillar oliy öquv yurtlari (fakultetlari) talabalari uçun darslik. – Qayta işlangan va töldirilgan 2-naşr. – Toşkent: Öqituvçi, 2012. – 432 b.
21. Hoşimov Ö. H., Yoqubov I. Ya. Ingliz tili öqitiş metodikasi: öquv qöllanma. – Toşkent: Şarq, 2003.
22. Bakirova H. Experimental study of the methodology to develop future engineers' Engliş language lexical competence based on the content approaç // Foreign Languages in Uzbekistan. – 2024. – Vol. 56, No. 3. – P. 122–144. – DOI: 10.36078/1721200843
23. Buranova D. Practical approaç as an important specification of teaçing Engliş in medical universities // Foreign Languages in Uzbekistan. – 2024. – Vol. 57, No. 4. – P. 96–115. – DOI: 10.36078/1730097673
24. Mamajonova M. Improving pragmatic competence of teçnical university students using COCA: a corpus-based approaç // Foreign Languages in Uzbekistan. – 2025. – Vol. 61, No. 2. – P. 135–154. – DOI: 10.36078/1746168772

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta’limotlar tarixi
13.00.02 Ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar böyiça)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport maşğulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta’limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta’lim nazariyasi va metodikasi (ta’lim sohalari va bosqiçlari böyiça)
13.00.07 Ta’limda menejment
13.00.08 Maktabgaça ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGAÇA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Aşurov
Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov
Musahhih: Alibek Zokirov
Sahifalovçi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №11(2)

© Materiallar köçirib bosilganda "Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida körsatilişi şart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan Özbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C–5669363 reyestr raqami tartibi böyiça röyxatdan ötkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toşkent şahar, Yunusobod tumani 19-mavze, 17-uy.